

Vlada Crne Gore
Ministarstvo evropskih poslova

Podgorica, 14. april 2025.godine

PREDLOG

PLATFORMA

za učešće ministarke evropskih poslova i nacionalne IPA koordinatorke Maide Gorčević na 7. sastanku Strateškog i Operativnog odbora Zapadnobalkanskog investicionog okvira, koji će se održati u Briselu, 24. i 25. aprila 2025. godine

I Uvod

Zapadnobalkanski investicioni okvir, kao instrument podrške EU pripremi i sprovođenju infrastrukturnih projekata u regionu Zapadnog Balkana, definisan je i kao ključni mehanizam za finansiranje infrastrukturnih projekata u kontekstu Plana rasta EU za Zapadni Balkan. U kontekstu ovog plana, podsjećamo da je Reformska agenda Crne Gore 2024-2027 za Instrument EU za reforme i rast ključni dokument koji ima za cilj ubrzanje ekonomske konvergencije Crne Gore prema prosjeku Evropske unije i sprovođenje neophodnih reformi kako bi se ubrzala integracija u EU. Evropska komisija (EK) je usvojila planove reformi regiona, sa projekcijom da će reforme i finansijska podrška EU imati pozitivan efekat na ekonomski rast država kandidata. Plan predviđa kombinaciju bespovratnih sredstava i povoljnih kredita u ukupnom iznosu od 6 milijardi eura za period 2024-2027, pri čemu je za Crnu Goru alocirano 383,5 miliona eura, od čega 110 miliona eura čine bespovratna sredstva, a 273,5 miliona eura povoljni krediti.

Od ukupnog iznosa podrške planirano je da 178,5 miliona eura bude dodijeljeno u vidu budžetske podrške, dok će preostalih 205 miliona eura biti dodijeljeno za finansiranje infrastrukturnih projekata i implementirana kroz mehanizam **Zapadnobalkanskog investicionog okvira (ZIO)**. Shodno programskim dokumentima, planirana je dodijela sredstava u šest polugodišnjih tranši podrške, u zavisnosti od stepena realizacije planiranih reformi. Sredstva koja će biti dostupna Crnoj Gori uslovljena su uspješnom implementacijom reformskih mjera definisanih u Reformskoj agendi, zbog čega je ovaj dokument važan za ekonomski i politički razvoj Crne Gore, kao i za ubrzanje evropske integracije.

II Učešće ministarke evropskih poslova i nacionalne IPA koordinatorke Maide Gorčević na 7. sastanku Strateškog i Operativnog odbora Zapadnobalkanskog investicionog okvira

Strateški i Operativni odbor su ključna tijela u zajedničkoj upravljačkoj strukturi Zapadnobalkanskog investicionog okvira, koja nadgledaju sprovođenje i usmjeravaju razvoj instrumenta na nivou strategija i politika. Sastanak ova dva odbora se održava u zajedničkom formatu, dva puta godišnje, a ovom prilikom će biti održan u Briselu 24. i 25. aprila 2025. godine, uz prisustvo predstavnika Evropske komisije, Kancelarije za saradnju sa međunarodnim finansijskim institucijama (IFICOO), međunarodnih finansijskih institucija, Sekretarijata ZIO, bilateralnih donatora i država korisnica. Sastanak će otvoriti generalni direktor Direktorata za proširenje i istočno susjedstvo Evropske komisije (DG ENEST) **Gert Jan Kopman** (*Gert Jan Kopman*), koji će pored uvodnog obraćanja predstaviti i ključne elemente Plana rasta za Zapadni Balkan. U skladu sa očekivanom agendom sastanka, ministarka evropskih poslova i nacionalna IPA koordinatorka će predstaviti ažuriranu listu projekata koje je Crna Gora dostavila Evropskoj komisiji za finansiranje kroz Instrument za reforme i rast.

Ujedno, na sastanku će biti diskutovano o projektima koji su predloženi za finansiranje kroz 10. poziv za sufinansiranje investicija za sprovođenje infrastrukturnih projekata. S tim u vezi, ministarka evropskih poslova i nacionalna IPA koordinatorka će predstaviti projektne aplikacije čije odobravanje je planirano na sastanku:

1. *Izgradnja DV 110 kV Herceg Novi – Vilusi, rekonstrukcija 110/35 kV TS Vilusi i proširenje 110/35 kV TS Herceg Novi, Crna Gora*
2. *CEDIS pametna digitalizacija – faza I, Crna Gora*
3. *Izgradnja TS 400/110 kV Brezna – II faza, Crna Gora*

Ukupna vrijednost ova tri projekta je 79,87 miliona eura, od čega je doprinos iz sredstava Plana rasta 14,67 miliona eura. Ukoliko odluka odbora bude pozitivna, ovo će ujedno biti i prvi infrastrukturni projekti odobreni za finansiranje iz sredstava Plana rasta u Crnoj Gori.

Pored učešća na pomenutom sastanku, Ministarstvo evropskih poslova je iniciralo i niz bilateralnih sastaka sa predstavnicima institucija Evropske unije i Misije Crne Gore pri EU.

III Značaj učešća ministarke evropskih poslova i nacionalne IPA koordinatorke Maide Gorčević na 7. sastanku Strateškog i oprativnog odbora Zapadnobalkanskog investicionog okvira, 24. i 25. aprila 2025. godine.

Pored predstavljanja navedenih projektnih prijava, učešće ministarke evropskih poslova i nacionalne IPA koordinatorke na sastanku koji će se održati u Briselu 24. i 25. aprila 2025. godine, biće prilika za dalju komunikaciju o planovima kandidovanja

novih projekata kroz naredne pozive za pripremu tehničke dokumentacije i za sufinansiranje investicija za sprovođenje infrastrukturnih projekata. Pored toga, učešće na sastanku će biti prilika za promociju rezultata Crne Gore u procesu pristupanja EU, ali i iskazivanje spremnosti za sprovođenje aktivnosti u vezi s narednim koracima vezanim za pripremu ključnih dokumenata za Plan rasta.

IV Sastav delegacije

Delegaciju će predvoditi ministarka evropskih poslova Maida Gorčevića, a članovi će biti:

- Bojan Vujović, generalni direktor Direktorata za koordinaciju finansijske podrške EU;
- Marko Dragaš, načelnik Direkcije za regionalne i infrastrukturne projekte;

Troškove učešća delegacije Crne Gore snosiće djelimično Ministarstvo evropskih poslova, a djelimično organizator sastanka.